

Komonice je perspektivní pícninou

Rod *Melilotus* čítá asi 20 druhů, rozšířených v jižní a střední Evropě, Střední a Přední Asii a v severní Africe. Na našem území se vyskytuje šest druhů. Komonice patří k nejmladším kulturním rostlinám a největšího rozšíření zaznamenala v USA, kde je využívána na seno, k pastvě i na zelené hnojení. Komonice obsahují kyselinu nepilotovou, kumarin a melilotol, které jim propůjčují výrazné aroma a hořkou chuť. Nadbytek kumarinu v seně může u zvířat vyvolávat příznaky otrav.

Všechny druhy komonic jsou vynikající medonosné plodiny a plodiny na zelené hnojení.

Komonice bílá

Komonice bílá (*Melilotus albus*) je skromná a nenáročná pícnina rostoucí na všech typech půd ve všech výrobních oblastech. Lze ji úspěšně pěstovat i na půdách málo úrodných, zejména písčitéch. Roste dokonce na půdách neplodných, kde je ji možno s úspěchem využívat jako plodinu rekultivační a meliorační. Poskytuje uspokojivé množství píce a výnosově se téměř vyrovná vojtěšce. Také její krmná hodnota je dobrá, ale méně vyhovuje po stránce chutnové. Obsahuje alkaloid kumarin, ky-

selinu kumarinovou a kyselinu melilotovou, jež intenzivně voní a mají nahořklou chuť, a proto ji skot nerad přijímá. V malém množství v krmné dávce však působí příznivě z hlediska podporování laktace a také zlepšuje kvalitu starého sena. Dá se proto použít do jetelotravních směsek. Silážováním se hořkost komonice ztrácí. Obsahem stravitelných bílkovin a škrobových jednotek se téměř vyrovná vojtěšce.

Popis rostliny

Komonice je jednoletá nebo dvouletá rostlina vytvářející kulový tlustý kořen pronikající do značných hloubek, avšak málo se větví. Z kořenového krčku

vyhání silné, až 2 cm tlusté lodyhy, vysoké 100 až 150, někdy až 200 cm. Jednoletá forma se od dvouleté liší menší vzrůstností. Lodyhy této formy dosahují délky maximálně 150 cm. Listy jsou trojčetné, malé a podobají se vojtěšce. Od vojtěšky se odlišuje tím, že její listy jsou celokrajně zoubkované, zatímco u vojtěšky je zoubkování pouze v horní třetině čepele, a dále tím, že její listy po promnutí mezi prsty intenzivně a příjemně voní kumarinem. Krátce stopkaté kvítky jsou uspořádány v hroznovitá květenství, vyrůstající na prodloužených osách v paždí listů. Jsou 4–8 cm dlouhá a sestavena ze 40 až 80 kvítků. Kvítky jsou drobné, 4–5 mm dlouhé, bílé barvy. Plo-

dem je malý jednosemenný lusk, barvy hnědé, hnědočerné, někdy až černé. Semeno komonice je podobné semeni vojtěšky a může velice snadno dojet k jeho záměně. Obě formy komonice bílé jsou vyhledávanými medonosnými plodinami.

Způsob pěstování

Komonice se nejčastěji seje na jaře v čistém výsevu, nebo do krycí plodiny. Lze ji vysévat také v létě na zelené hnojení, nebo pro sklizeň v následujícím roce (dvouletá forma). Příprava půdy před setím je stejná jako pro ostatní jeteloviny. Vysévá se na hektar 14–18 kg v závislosti na podílu tvrdých semen, při pěstování na píci nejčastěji do řádků

12,5 cm vzdálených. Výnosy zelené hmoty kolísají podle stanovištních podmínek od 15 do 30 t/ha zelené píce a od 4 do 8 t/ha sena. Při pěstování na seno se seje do širších řádků než při pěstování na píci (25 cm a více) a vysévá se od 8 do 15 kg/ha. Sklízí se v době, kdy jsou první lusky hnědé až načernalé a semena v nich plně zralá. Sklizeň se provádí sklizecí mlátičkou bez desikace, protože komonice v době dozrávání semen shazuje listy. Po výmlatu je nutno semena dosušet, aby nedošlo k jejich zapaření a napadení plísními. Po vysušení je nutno semena drhlíkovat, aby se z nich odstranily zaschlé lusky. Sklizeň je poměrně náročná, protože zralé lusky velice lehce

opadávají a dochází ke zvyšování sklizňových ztrát. Díky vysemeňování je však komonice schopna se udržet na pozemku několik let, aniž by se porosty musely obnovovat, což je výhodné při pěstování na rekultivovaných pozemcích.

Komonice lékařská

Komonice lékařská (*Melilotus officinalis*) je dvouletý druh se žlutými květy a silně vonící kumarinem. Roste na suchých stráních, na navázkách a rumišťích. Jedná se o druh nenáročný na půdu. Pro obsah melilotinu, kumarinu, alantoinu a kyselin alantoinové, močové a melilotové se používá jako léčivá rostlina.

(Pokračování na str. 22)

inzerce

Každé semínko má právo stát se rostlinou

Novinka letošního roku od společnosti KWS OSIVA s. r. o. se jmenuje **Initio**. Není to žádná nová odrůda kukuřice ani dalších plodin, které společnost KWS šlechtí, ale jedná se o pomocnou látku, která pomáhá s bezpečným klíčením, lepším vývojem kořenů a vývojem robustních rostlin.

Standardním přístupem je ochrana semen mořením před chorobami a případně škůdci, avšak v kombinaci s přípravkem Initio dojde k posílení klíčících semen a mladých vzcházejících rostlin. KWS OSIVA s. r. o. nabízí novou řadu nadstavbového ošetření kukuřice současně s běžným mořením. Takto ošetřené osivo kukuřice má kromě fungicidních složek rovněž i mikroživiny a biologické přísady. Initio posiluje mladé rostliny za účelem primárně podporovat časný růst v chladných podmínkách. Initio zahrnuje mimo jiné zinek a mangan, což podporuje růst kořenového vlášení, zlepšuje schopnost kořenů absorbovat živiny a stimuluje růst koře-

Výhody na první pohled

Lepší vývoj kořenů, absorpce živin a růst za chladných podmínek (< 12 °C)

V polních i skleníkových pokusech ukázaly rostliny z osiva ošetřené přípravkem INITIO lepší vývoj kořenů ve všech fázích růstu rostlin.

Zajistíte klíčení za chladných podmínek

Po 10 dnech v klimatizovaném boxu při 12 °C byl nárůst biomasy rostlin z osiva ošetřené INITIO dvojnásobný.

Vývoj kořenů rostlin ošetřených přípravkem Initio

Zdroj: Pokusy KWS SAAT SE a pokusy univerzity v Hohenheimu v Německu

1 Zinek a Mangan

INITIO
KWS SEED TECHNOLOGIES

2 Patentovaná formulace acidifikátorů

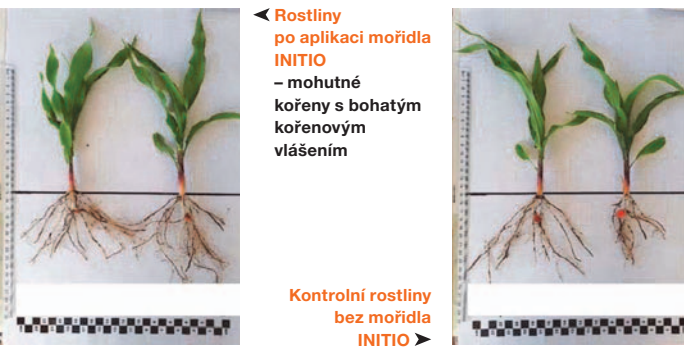
Rostliny po aplikaci mořidla INITIO – mohutné kořeny s bohatým kořenovým vlášením

Kontrolní rostliny bez mořidla INITIO

www.kws.cz

Porovnání rostlin s/bez aplikace přípravku Initio

Zdroj: Pokusy KWS SAAT SE a pokusy univerzity v Hohenheimu v Německu

nů i metabolické procesy v rostlině. Kromě toho podporují schopnost rostliny regenerovat po prodělaném stresu z chladu. Extrémní průběh počasí v době vzcházení kukuřice je stále častější, což zvyšuje riziko abiotického stresu pro mladé rostliny kukuřice. Initio vám pomůže řešit tyto problé-

my se vzcházením a počátečním růstem v chladných podmínkách. Biologické látky, kterými obohacujeme standardní fungicidní moření, zvyšují toleranci rostlin vůči tomuto stresu. Společnost KWS OSIVA systematicky testuje účinnost biologických přípravků v celé Evropě v rozsáhlých

polních pokusech a i v budoucnosti vám v této oblasti bude přinášet nové prostředky, které vám pomohou zefektivnit pěstování kukuřice.

Ing. Josef Maňásek
produktový manažer
KWS OSIVA s. r. o.

inzerce